
19

REGULI GENERALE ALE FAZEI DE JUDECATĂ

I. COMENTARIU INTRODUCATIV

Faza de judecată este cea de-a treia fază a procesului penal. După formularea acuzației penale de procuror și verificarea legalității probelor care o susțin de judecătorul de cameră preliminară, procesul penal trece în faza în care acuzarea și apărarea se confruntă în fața instanței.

În această fază instanța trebuie să perceapă nemijlocit probele prin care parchetul susține că sunt dovedite tezele probatorii ale acuzării, trebuie să evalueze fiabilitatea, credibilitatea și valoarea probantă a mijloacelor de probă administrate și să determine în funcție de standardul probatoriu dincolo de orice îndoială rezonabilă dacă acuzația penală este temeinică.

În această privință, în doctrină (*N. Volonciu*, op. cit., p. 104) s-a arătat că „în faza judecării conducerea activității procesuale revine instanței, care este subiectul dominant al procesului penal, prezent în toate raporturile procesuale din cadrul acestei faze. Instanța se constituie într-un complet care are competența prevăzută de lege. În afara instanței, dintre organele judiciare mai participă la judecată procurorul. Poziția procesuală a procurorului este însă diferită de cea pe care acesta o are în cadrul urmăririi penale, unde se manifestă ca organ dominant. Organul de cercetare penală nu numai că nu participă la judecată, dar instanța nici nu intră direct în raport cu acest organ, legătura realizându-se exclusiv prin intermediul procurorului. Obiectul judecării este soluționarea cauzei penale în mod definitiv. Aceasta presupune pronunțarea de către instanță a unei hotărâri legale și temeinice, susceptibilă de a fi pusă în executare, în scopul realizării depline și definitive a sarcinilor justiției penale. (...) Judecata constituie faza centrală și cea mai importantă a procesului penal, pentru că în cadrul ei se realizează soluționarea definitivă a cauzei penale. Pentru o corectă soluționare a cauzei, întreaga desfășurare procesuală anterioară este susceptibilă de examinare și reapreciere”.



CUVINTE CHEIE

Judiciar: 1. însușire a activității de înfăptuire a justiției de către instanțele de judecată; 2. care aparține sistemului de justiție (de pildă, organ judiciar, expertiză judiciară etc.).

Judecarea este activitatea procesuală desfășurată de instanța de judecată în vederea judecării cauzei penale cu care a fost sesizată.

Judecata în primă instanță este prima etapă a fazei de judecată care se termină prin pronunțarea sentinței penale; reprezintă primul grad de jurisdicție.

Judecata în fond este activitatea procesuală constând în analizarea fondului cauzei penale (temeiuri de fapt și temeuri de drept) care se realizează cu ocazia judecării în primă instanță sau în apel sau a rejudecării după desființare.

Judecata după desființare este activitatea procesuală constând în judecarea unei cauze după desființarea hotărârii în urma judecării apelului.

Judecata în apel este a doua etapă a fazei de judecată, în care hotărârea pronunțată în primă instanță care a fost atacată cu apel este verificată sub aspectul legalității și temeiniciei pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul cauzei, precum și a oricăror probe noi, administrate în fața instanței de apel.

Judecata în căi de atac este judecata ce se desfășoară în căile ordinare sau extraordinare de atac.

Judecătoria este instanța judecătorească fără personalitate juridică, care are plenitudine de competență; are competența de a soluționa în primă instanță toate cauzele penale cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe. Localitățile care fac parte din circumscriptiile judecătoriilor din fiecare județ se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiției, cu avizul C.S.M. În raport cu natura și numărul cauzelor, în cadrul judecătoriilor se pot înființa secții sau complete specializate.